

РЕШЕНИЕ

№ 15408

гр. София, 24.09.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 143 СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: **ДИАНА К. АНГЕЛОВА**

при участието на секретаря **ГЕРГАНА Н. ВЛАДИМИРОВА**
като разглежда докладваното от **ДИАНА К. АНГЕЛОВА** Гражданско дело № 20211110153327 по описа за 2021 година

и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по делото е образувано по искова молба на Р. Д. К. ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. С, Д. П. К. ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. С и Д. П. К. ЕГН *****, л.к. №, издадена на г., с постоянен адрес: гр. С и тримата в качество на наследници на П. И. К. с ЕГН *****, чрез пълномощника си мл.адв. В. И. Т., против М, със седалище и адрес на управление: гр. С в качеството му на правопреемник на първоначалния вискател „Б, с адрес гр. С по сключен между тях договор за цесия от 09.09.2013 година.

Ищите твърдят, че е изтекла погасителната давност за вземането срещу техния наследодател, поради факти настъпили след приключване на съдебното дирене в производството по издаване на изпълнителен лист от дата 01.02.2011 г. по ч.гр.д. № 58897 по описа за 2010 г., 47 с- в, I ГО на СРС по аргумент на чл. 439, ал. 2 ГПК.

Твърдят, че след прехвърлянето на вземането на вискателя „П“ АД на настоящия ответник - „М, делото е било прекратено поради перемпция на дата 27.03.2013 г., тъй като две години след налагането на запора, вискателят не поискал никакви действия по изпълнението или в условията на алтернативност давността е започнала да тече от последното действие по принудителното изпълнение по изпълнително дело № 20138380407520 по описа на ЧСИ - запор върху вземания от дата 04.12.2015 г. като в последващите две години не са поискани и/или предприемани никакви действия по изпълнението и делото е било прекратено ex lege.

Сочат, че ответникът „М“ АД е изгубил правото си на принудително удовлетворение за вземането срещу наследодателя на ищите, респективно ищите, поради своето бездействие и същият се е дезинтересирал от него.

При горното се иска от съда да се постанови решение, с което да бъде признато за установено, че ищите Р. Д. К., ЕГН *****, Д. П. К., ЕГН ***** и Д. П. К. ЕГН

***** сумата от 638,29 предмет на издаден изпълнителен лист от дата 01.02.2011 г. по ч.гр.д.№ 58897 по описа за 2010 г. на 47-ми състав, I ГО СРС въз основа на вляза в сила заповед за незабавно изпълнение, която сума представлява 319,82 лева главница по договор за кредит от 29.12.2003 г. ведно със законната лихва, считано от 02.12.2010 г., 293,47 лева просрочена лихва от 05.03.2007 г. до 02.12.2010 г., 25 лева разноски по делото срещу наследодателя им П И. К. поради погасяване на задължението по давност.

Прави се искане за присъждане на съдебни разноски за ищеца за исковото производство.

С отговора на исковата молба се оспорват претенциите като недопустими и неоснователни. Ответникът твърди, че предявеният иск е недопустим поради липса на правен интерес и липса на доказателства за наличие на правен интерес. Твърди, че на 11.06.2021 г., ответното дружество чрез свой представител е депозирало молба до съдебния изпълнител, с която го уведомирал, че задължението е погасено с постъпване на сума в размер на 1000,00 лева (хиляда лева) като е направил искане за прекратяване на делото.

В съдебно заседание - за ищите, редовно призовани не се е явил представител.

Ответното дружество, редовно призовано не се е представлявало в съдебно заседание и не е изпратило представител.

В хода на съдебното дирене са събрани писмени доказателства, въз основа на чийто анализ и по смисъла на чл.12 от ГПК, съдът е мотивиран да стори следните **фактически констатации**:

Установява се, че срещу наследодателя на ищите – П И. К. е бил издаден изпълнителен лист на 1.2.2011 година, въз основа на Заповед за изпълнение на парично задължение по чл.417 от ГПК, издадена на 1.2.2011 година по ч.гр.дело № 58897/2010 година по описа на Софийски районен съд.

Въз основа на издадения изпълнителен лист в полза на „Б“ АД и по молба на банката от 9.3.2011 година е било образувано изпълнително дело № 20117860400663 по описа на ЧСИ М, рег.№ 786 в КЧСИ.

На 1.11.2013 година, въз основа на молба на „М“ АД, като правоприменик на „Б“ АД, изпълнителното дело е изпратено за продължаване от ЧСИ, про когото е образувано като изпълнително дело № 20138380407520.

В хода на образувано пред ЧСИ Б изпълнително дело са налагани запори на банкови сметки на длъжника – наследодателя на ищите, както следва: на 08.07.2011 година, на 05.11.2013 година, на 03.8.2020 година.

Доказва се, че ЧСИ Б е наложил запор и на трудовото възнаграждение на длъжника К. при следните работодатели: - на 11.11.2013 година при „АКЗ – Бургас“ ЕООД, - на 12.8.2015 година – при „Пристез Кетъринг“ ЕООД, - на 4.12.2015 година – при „Канела 2011“ ЕООД, - на 29.9.2017 година – при „И.А.Спорт 99“ ООД, - на 17.4.2018 година – рпи „Мастерпластик“ ООД, - на 20.11.2018 година – при „Статех 2000“ ООД, - на 3.8.2020 година – при „Трезор – ЗМ“ ООД.

Последният наложен запор на банкови сметки на П К. е този в „О – на 3.8.2020 година.

Доказва се, че в хода на изпълнителното дело длъжникът е подал молба – на 16.12.2013 годни, с която е искал от съдебния изпълнител да разсрочи изпълнението.

Установява се, че в хода на изпълнителното дело длъжникът К. е починал – на 9.5.2021 година и неговите наследници са конституирани като такива в процеса пред съдебния изпълнител.

Пред ЧСИ Б е постъпила молба от взыскателя – ответник – на 11.6.2021 година, с която е направено искане за прекратяване на изпълнителното производство поради плащане. В молбата не се съдържат данни и доказателства кога и от кого е платено.

С Постановление от 19.8.2021 година, влязло в сила на 7.9.2021 година, ЧСИ Б е прекратил изпълнителното производство на основание чл.488, ал.1, т.8 от ГПК.

От същата дата – 19.8.2021 година съдебния изпълнител е изпратил и съобщения за вдигане на наложените запори.

Горната фактическа обстановка се установява от анализа на събраните писмени доказателства, които съдът приема за достоверни, доколкото не са оспорени и са безпротиворечиви.

Въз основа на доказаното от фактическа страна, съдът е мотивиран да стори следните **правни изводи:**

В настоящето производство е заявен отрицателен установителен иск с квалификация чл.439, ал.1 от ГПК, с който длъжникът оспорва с иск изпълнението, като основава твърденията си на факти настъпили след приключването на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание.

По същество

По предявен отрицателен установителен иск в доказателствена тежест на ответника е да установи възникването и съществуването на оспореното от ищеца вземане. В процесния случай предмет на предявените искове са вземания на ответника, признати в производство по чл.417 от ГПК. С оглед конкретно наведеното в исковата молба основание за недължимост на вземанията, спорът по делото е концентриран върху това дали след издаване на изпълнителния лист същите са били погасени по давност, поради което с изготвения доклад по делото съдът е указал на ответника, че носи тежестта да установи настъпването на факти, довели до спиране/прекъсване течението на давностния срок.

Следва да се посочи, с уважаването на заявлението по чл.417 от ГПК и издаването на изпълнителен лист започва да тече нова давност. В казуса тя е тази по чл. 117, ал. 2 ЗЗД и е петгодишна.

От датата на последното извършено валидно изпълнително действие – наложеният заповест на банкова сметка в „О – 3.8.2020 година е било прекратено изпълнителното производство с влязло в сила постановление по смисъла на чл.488, ал.1, т.8 от ГПК.

С влизане в сила на постановлението за прекратяване – на 7.9.2021 година изпълнителното дело следва да се счита прекратено.

С прекратяването на изпълнителното производство на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК новата погасителна давност за вземането започва да тече от предприемането на последното по време валидно изпълнително действие - в случая от 22.11.2013 година, а не от деня когато производството е прекратено от съдебния изпълнител или е подлежало на прекратяване (в този смисъл са разясненията, развити в Тълкувателно решение № 2 от 26.06.2015г. по тълк.дело № 2/2013г. на ОСГТК на ВКС).

Съгласно чл. 119 ЗЗД погасяването по давност на главното вземане има за последица погасяване и на произтичащите от него допълнителни вземания, макар давността за тях да не е изтекла. С оглед акцесорния му характер, на основание посочената норма, следва да се счита погасено по давност и вземането на ответника за мораторна лихва върху главницата, което освен това се погасява и на собствено основание с изтичане на срока по чл.117 от ЗЗД, а това обуславя извод за основателност и на предявения иск с предмет това вземане.

Съдът вече посочи, че в казуса давността за погасяване на правото на принудително изпълнение е тази по смисъла на чл.117, ал.2 от Закона за задълженията и договорите в случаите, в които вземането е установено със съдебно решение, каквато характеристика има влязлата в сила заповед за изпълнение на парично задължение по чл.417 от ГПК - срокът на новата давност е всякога пет години. В сходен смисъл е актуалната съдебна практика (решение № 3 от 04.02.2022 г. по гр. дело № 1722/2021 г., IV г. о. на ВКС).

Течението на погасителната давност може да бъде прекъсвано с предприемането на действия по принудително изпълнение (чл. 116, б. „в“ ЗЗД). В разглеждания случай с молбата за образуването на изпълнителното производство ответникът е поискал предприемането на изпълнителни действия, поради което давността е била прекъсната и оттогава е започнала да тече нова петгодишна погасителна давност съгласно чл. 117, ал. 1 ЗЗД. Действително, със същата молба вискателят е възложил на съдебния изпълнител осъществяването на изпълнителни действия съобразно чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ. Предприемането на подобни изпълнителни действия по инициатива на съдебния изпълнител, щом по волята на кредитора са били възложени на съдебния изпълнител, би могло да прекъсне давността (в този смисъл т. 10 от Тълкувателно решение № 2 от 2015 г. по тълк. дело № 2 от 2013 г. на ОСГТК на ВКС). В дадения случай съдебният изпълнител е предприемал изпълнителни действия – налагал е запори на банкови сметки, налагал е запори на трудови възнаграждения на починалия длъжник.

Течението на погасителната давност, както и течението на двугодишния „перемпционен“ срок по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК, могат да бъдат прекъснати от един и същ юридически факт – ако кредиторът-вискател поиска предприемането на изпълнителни действия. Настоящият съдебен състав обаче споделя актуалната съдебна практика, според която правните последици на изтичането на всеки един от двата срока са различни.

Така изтичането на двугодишния срок по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК води до прекратяването на изпълнителното производство по право и до процесуалната незаконосъобразност на последващи изпълнителни действия по него.

От друга страна, изтичането на петгодишната погасителна давност води до погасяване на правото на вискателя да изпълни принудително вземането си и обуславя материалната незаконосъобразност на изпълнително производство и изпълнителни способности, които са предприети въпреки изтичането ѝ.

Ако вискателят поиска предприемането на действия по принудително изпълнение след перимирането на изпълнителното производство, но преди изтичането на погасителната давност, то погасителната давност все пак се прекъсва на основание чл. 116, б. „в“ ЗЗД (в този смисъл решение № 37 от 24.02.2021 г. на ВКС по гр. дело № 1747/2020 г., IV г. о.; решение № 3 от 04.02.2022 г. на ВКС по гр. дело № 1722/2021 г., IV г. о.; в различен смисъл са цитираните съдебни актове в определение № 50035 от 27.02.2023 г. по гр. дело № 1836 от 2022 г. на ВКС, IV г. о., с което се предлага постановяване на тълкувателно решение).

По смисъла на чл. 117, ал. 2 от Закона за задълженията и договорите – ако вземането е установено с влязла в сила съдебно решение, срокът на новата давност е всякога пет години. Настоящият съдебен състав следва да посочи, че в конкретиката на казуса влязлата в сила заповед за изпълнение на парично задължение, въз основа на която е издаден изпълнителния лист, има характера на съдебно решение. Това е така, доколкото влязлата в сила заповед за изпълнение, има сила на пресъдено нещо, като проявява преклудиращо действие, доколкото признатото с влязлата в сила заповед за изпълнение вземане на кредитора не може да бъде оспорвано по исков ред въз основа на факти, които са съществували и на които длъжникът е могъл да се позове в хода на заповедното производство – било чрез възражение срещу издадената заповед за изпълнение, било чрез оспорване на разпореждането за издаване на изпълнителния лист. Съдът е категоричен, че в случай като настоящия с влизане в сила на заповедта за изпълнение е настъпил и преклудиращият ефект на силата на пресъдено нещо. В този смисъл е и Решение № 6/21.01.2016 по дело № 1562/2015 на ВКС, ТК, I т.о. и Определение № 956, постановено по реда на чл. 274, ал. 3 ГПК при допуснато касационно обжалване по ч. т. д. № 886/2010 г. на I т.о.

Безспорно е, че с образуване на изпълнителното производство давността е била прекъсната – така още с образуването на изпълнителното дело през 2011 година давността по изпълнителния лист е прекъсната и не е текла. В този смисъл и е прието с Постановление

№3 от 18.XI.1980 г., Пленум на ВС.

С Тълкувателно решение № 2 от 26.06.2015 г. по т.д. № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС е прието, че новата давност започва да тече от перимирването на изпълнителното производство.

Съгласно Тълкувателно решение № 3 от 28.03.2023 г. по тълк. д. № 3/2020 г., ОСГТК на ВКС погасителната давност не тече докато трае изпълнителният процес относно вземането по изпълнителни дела, образувани до приемането на 26.06.2015 г. на тълкувателно решение № 2/26.06.2015 г. по Т.Д. № 2/2013 Г. ОСГТК, ВКС.

С оглед приетото тълкуване на ВКС съдът счита, че до 26.06.2015 г. в настоящия случай не е текла погасителна давност, доколкото изпълнителното дело е било образувано преди 26.06.2015 г.

Въпреки това настоящата искова молба е подадена на 15.09.2021 г., като към този момент са изтекли пет години от започването на новата погасителна давност, а именно от 26.06.2015 година до 15.09.2021 година, но съдът не следва да зачита този срок, доколкото от последното валидно изпълнително действие – запорът в „О – от 3.8.2020 година не са изтекли 5 години.

В настоящия случай ответникът носи доказателствена тежест да докаже, че давността е спирана или прекъсвана, каквито именно доказателства са събрани с приетото като писмено доказателство копие на изпълнителното дело, поради което настоящия състав като приема, че не са изтекли пет години от последното валидно изпълнително дело, което е прекъснало давността, приема и, че вземанията предмет на процесния изпълнителен лист не са погасени по давност, поради което следва да отхвърли заявените субективно съединени искиви претенции като неоснователни.

По разноските

При изводите на съда за неоснователност на исковите претенции на ищите не се дължат разноски в претендиращия размер.

На ответника с оглед изхода на спора се дължат разноски – по аргумент от противното на чл.78, ал.3 от ГПК за юрисконсултско възнаграждение, което съдът определя в размер на 150,00 лева, от които всеки от ищите следва да плати по 50,00 лева.

Мотивиран от горното и на основание чл.439, ал.1 от ГПК и на основание чл.78, ал.1 и ал.8 от ГПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователен **предявения** от Р. Д. К., ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. С, в качество на наследник на П И. К. с ЕГН *****, починал на 9.5.2021 година против „М“ АД, ЕИК, със седалище и адрес на управление: гр. С иск с правна квалификация чл.439, ал.1 от ГПК, с който се иска да бъде признато за установено в правоотношенията между страните, че Р. Д. К., ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. С, в качество на наследник на П И. К. с ЕГН *****, починал на 9.5.2021 година не дължи на „М“ АД, ЕИК, със седалище и адрес на управление: гр. С част от сумите, за които е бил издаден изпълнителен лист срещу П И. К. - изпълнителен лист, издаден на 1.2.2011 година, въз основа на Заповед за изпълнение на парично задължение по чл.417 от ГПК, издадена на 1.2.2011 година по ч.гр.дело № 58897/2010 година по описа на Софийски районен съд, а именно: сумата от 212,76 лева, представляваща 1/3/една трета/ от общия размер на вземането по същия изпълнителен лист.

ОТХВЪРЛЯ като неоснователен предявения от Д. П. К., ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. С, в качество на наследник на П И. К. с ЕГН *****, починал на 9.5.2021 година против „М“ АД, ЕИК, със седалище и адрес на управление: гр. С иск с правна квалификация чл.439, ал.1 от ГПК, с който се иска да бъде признато за установено в правоотношенията между страните, че Д. П. К., ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. С, в качество на наследник на П И. К. с ЕГН *****, починал на 9.5.2021 година не дължи на „М“ АД, ЕИК, със седалище и адрес на управление: гр. С част от сумите, за които е бил издаден изпълнителен лист срещу П И. К. - изпълнителен лист, издаден на 1.2.2011 година, въз основа на Заповед за изпълнение на парично задължение по чл.417 от ГПК, издадена на 1.2.2011 година по ч.гр.дело № 58897/2010 година по описа на Софийски районен съд, а именно: сумата от 212,76 лева, представляваща 1/3/една трета/ от общия размер на вземането по същия изпълнителен лист.

ОТХВЪРЛЯ като неоснователен предявения от Д. П. К., ЕГН *****, л.к. №, издадена на г., с постоянен адрес: гр. С, в качество на наследник на П И. К. с ЕГН *****, починал на 9.5.2021 година против „М“ АД, ЕИК, със седалище и адрес на управление: гр. С иск с правна квалификация чл.439, ал.1 от ГПК, с който се иска да бъде признато за установено в правоотношенията между страните, че Д. П. К., ЕГН *****, л.к. №, издадена на г., с постоянен адрес: гр. С, в качество на наследник на П И. К. с ЕГН *****, починал на 9.5.2021 година не дължи на „М“ АД, ЕИК, със седалище и адрес на управление: гр. С част от сумите, за които е бил издаден изпълнителен лист срещу П И. К. - изпълнителен лист, издаден на 1.2.2011 година, въз основа на Заповед за изпълнение на парично задължение по чл.417 от ГПК, издадена на 1.2.2011 година по ч.гр.дело № 58897/2010 година по описа на Софийски районен съд, а именно: сумата от 212,76 лева, представляваща 1/3/една трета/ от общия размер на вземането по същия изпълнителен лист.

ОСЪЖДА Р. Д. К. ЕГН *****, Д. П. К. ЕГН ***** и Д. П. К., ЕГН *****, л.к. №, издадена на година да заплатят разделно на „М“ АД, ЕИК, със седалище и адрес на управление: гр. С сумата от 150,00 лева, представляваща сторените разноси по гр.дело № 53327/2021 година по описа на Софийски районен съд за юрисконсултско възнаграждение, като всеки от тях заплати по 50,00 лева.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд – в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____